Poštarina plaćena u gotovu

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

»Bože, imenom svojim spasi me i krepošću svojom opravdaj me« (Ps. 53, 3)

ULAZ iz današnje sv. Mise

GOD. IV. ZAGREB, 7. KOLOVOZA 1949. BROJ 15

Učitelj, oslobodit elj zarobljenih

Zanimljivo je jedno mjesto Sv. Pisma. Židovi se hvale, da nisu bili nikad ničiji robovi. Isus je naime njima govorio: »Ako vi ustrajete u mojoj nauci, zaista ćete biti moji učenici, i poznat ćete istinu, i istina će vas osloboditi«. Odgovoriše mu: »Mi smo potomci Abrahamovi i nikad nismo nikomu robovali, kako ti to govoriš: Bit ćete slobodni«. Odgovori im Isus: »Zaista vam kažem, da je svaki, koji čini grijeh, rob grijeha. A rob ne ostaje u kući za uvijek. Ako vas dakle Sin oslobodi, doista ćete biti slobodni (Iv. 8, 31—37). I ostat ćete u kući zauvijek«.

Samo Sin Božji daje svojom milošću ćudorednu slobodu. Po Njemu postajemo ukućani Božji, sugrađani svetih (Ef 2,19).

Što koristi čovjeku svjetlost i milost, ako je u tamnom zatvoru okovan grijehom. Nije dakle slobodan. Da bude slobodan, treba mu dakle najprije razbiti okove grijeha. Izvesti ga iz tamo Božje udaljenosti i otuđivanja na bogato svjetlo milosti. Iz carstva neslobodne prirode u carstvo svrhunaravne slobode djece Božje.

Spasitelj je »došao da spasi, što je bilo izgubljeno« (Mt. 8, 11). On je jedini mogao skinuti beskonačnu krivnju, koja je teretila i sputavala čovječanstvo. On je jedini mogao preokrenuti u blagoslov prokletstvo, koje je rasrđen Bog izrekao u zemaljskom raju nad neposlušnošću prvoga čovjeka. On je jedini mogao oslobađati čovjeka iz zatvora krivnje i oprostiti mu dug »od deset tisuća talenata«.

Spasitelj polazi tragovima zalutalih i izgubljenih ovaca. Pomaže, gdje više ne može pomoći nijedan čovjek. Utire puteve, gdje su brda i doline. On, Presveti, veoma mrzi grijeh. Ali On, Milosrdni, veoma ljubi žrtvu za grijeh. Sasvim su nove objave u tom pogledu, koje On crta u prispodobama o milosrdnom Samaritancu, o dobrom pastiru i o izgubljenom sinu.

Spasitelj ne govori samo o slobodi i izbavljenju od ropstva grijeha. On se upušta u borbu sa svim pojavama zla. Sa svim onim, što čovjeka podjarmljuje i čini robom. On čini savršeno djelo ljubavi. Svojom smrtnom žrtvom na Križu On doprinosi žrtvu, koja je slomila moć grijeha i đavla. A svojim slavnim uskrsnućem nanosi sramotu pobjedničkoj snazi smrti. Oduzima joj žalac. A čovječanstvo vodi u luku spasa i slobode i u besmrtnost vječnoga života.

Nakon svoga trogodišnjega učiteljskoga i dobrotvornoga rada, On umire na Križu kao žrtva grijeha. Kao otkup i oslobođenje čovjeka. Kod svoje smrti izgovara riječi: »Svršeno je« (Iv. 19,30). To znači: svršeno je s đavlom, grijehom i smrću. Pobijeđeni su. Krist se uzdigao nad njih na Križu. I sada nosi nad njima, a pred svojim vjernicima, zastavu uskrsnoga triumfa. Poslije toga nije više čovjek plijen grijeha ni đavla. Sada su odriješene snage naše duše, koje su bile prije sapete i sputane. One sada slobodno i nesmetano dobro čine i za nebom teže.

Poslije pobjedničkoga uskrsnoga slavlja Kristova ne treba se čovjek više ni grijeha bojati. Tko naime u Krista vjeruje i Njegove zapovijedi drži, taj ima u svojoj ruci Kristovu moć i snagu, kojom je On pobijedio svijet. Lijepo kaže sv. Ivan: »Svaki, koji vjeruje, da je Isus Krist, od Boga je rođen, i svaki, koji ljubi roditelja (Boga), ljubi i onoga, koji je rođen od njega. Po tom znamo, da ljubimo djecu Božju, ako Boga ljubimo i vršimo Njegove zapovijedi. Jer je ovo ljubav Božja, da zapovijedi Njegove držimo, i zapovijedi Njegove nisu teške. Jer sve, što je rođeno od Boga, pobjeđuje svijet, i ovo je pobjeda, koja pobjeđuje svijet: vjera naša«. (1 Iv 5, 1—4).

Živa i praktična vjera u Isusa Krista čini čovjeka novim čovjekom, koji je stvoren po Bogu u istinitoj pravdi i svetosti (Ef 4,24). Takav čovjek posjeduje slobodu djece Božje. Jer je od Boga rođen, on je iznad vlasti nečistoga duha. I kako je prije kod njega bio premoćan grijeh, tako je sada još moćnija milost.

Istina je, po zakonu se Mojsijevu umnožio grijeh, ali se još više umnožila milost pa kao što je vladao grijeh u smrti, tako vlada i milost, koja je još veća nego li grijeh. A ta je milost došla po Isusu Kristu Gospodinu našem. I ona je jedina mogla osloboditi ljude od njihove krivnje i nepravde (Rim 5, 20—21). I tako Isus Krist, naš učitelj, postade osloboditelj zarobljenih grijehom.

SVETA MISA

PRIJE BITKE KOD SISKA 1593.

Naša drevna katedrala vidi se od svih strana Zagreba, iz bliže i udaljene okolice. Iz bliža vidimo i ostatke visokih obrambenih zidova i tvrde kule, koje ju okružuju. Već četiri i pol stoljeća glasno govore i viču našim naraštajima, kako je sveta pradjedovska katolička vjera bila dragocjena hrvatskom narodu, kako je u njega bila čvrsta vjera. Kad ne bi bilo tako, onda ne bi bilo ni naše katedrale, ne bi bilo ni njezinih gordih, nepredobivih kula.

U 16. stoljeću provaljivala je turska sila svom žestinom, da osvoji i pod svoj nesnosni jaram spremi još posljednje, tužne »ostatke ostataka« naše hrvatske domovine, te da u njoj uništi svaki trag kršćanske vjere. Bili su to crni dani. Od nikuda nije bilo pomoći našem narodu! Jedino su rimski pape pružali pomoć ne samo diplomatsku i vjersku nego i u novcu, u hrani, u oružju. U nekoliko navrata poslali su i ovamo u Zagreb veće pomoćne vojske.

Zagrebački su biskupi podizali u više izloženih mjesta tvrde utvrde, a kanonici su preuzeli kao zapovjednici obranu najizloženije tvrđave u Sisku. Junački braneći sv. vjeru i domovinu neki su kanonici pali u tursko ropstvo, neki dopali teških smrtnih rana, a neki su našli u obrani i junačku smrt. Godine 1591. branili su Sisak kanonici Mikac i Kovačić. Godine 1593. pade kanonik Fintić te Gašpar Grando, koji je u katedrali pokopan.

Slavni hrvatski ban Tomo Erdedi iste je godine izvojštio kod Siska onu znamenitu i odlučnu pobjedu nad Turcima, kojom je obranio ne samo našu domovinu nego i kršćanstvo cijele zapadne Evrope. Turski je polumjesec od onda počeo blijediti. Banov grob i spomenik od mramora resi i danas našu katedralu. »In Deo vici!« — »U Bogu sam pobijedio!« — uskliknuo je ban nakon pobjede. Na polasku u tu odlučnu bitku ban je u katedrali slušao sv. Misu i okrijepio svoju dušu svetom Pričešću.

POSVETA OLTARA

Božanska se žrtva smije prikazati samo na posvećenom oltaru. Posvetu ovoga mjesta u crkvi obavlja samo biskup. Pri posveti oltar dobiva svoje ime ili po kojem otajstvu ili po kojem svecu. Po propisu Rimskog obrednika biskup uoči posvete metne u posudicu, koja će se uzidati u oltar, svete moći, tri zrna tamjana i pergamenu s izjavom, da je određenog dana posvetio oltar na čast mučenika N. N. Zrnca tamjana slikovito izražavaju žrtvu mučenika, koja je Bogu ugodna, kao što je tamjan ugodan po svom mirisu. Obred posvete vrlo je dug. Istaknimo ono, što je najvažnije! U početku obreda biskup klekne na stepenicu oltara, dok se pjevaju litanije svih Svetih. Na sredini oltara kao i na četiri ugla oltara biskup čini znamen križa svetom vodom pomiješanom s vinom, solju i pepelom, govoreći svaki put: »Neka bude posvećen oltar na čast svemogućega Boga i slavne Djeve Marije i svih Svetih, kao i na spomen svetoga N. N. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Mir tebi!« Sedam puta posvetitelj obađe oltar i škropi ga. To je slika sedam svetih Sakramenata. Osobito je svečano uzidavanje moćiju u oltarski »grob«. Biskup osim toga više puta ga pomazuje katekumenskim uljem i svetom krizmom. Kadi oltar tamjanom uz prekrasne molitve, antifone i psalme. U molitvama se često ponavlja prošnja, da bi vječni i milostivi Bog blagoslovio i posvetio ovaj oltar na vječno spasenje duša svih vjernika.

Sveti oci i crkveni pisci još iz davne davnine ne mogu naći riječi, da opišu uzvišenost oltara. U grčkom i latinskom jeziku imamo ovakve izraze: Oltar je svet, božanski, strahotan, duhovan, kraljevski, otajstven, nebeski i besmrtan. Koliko divnih značenja imadu ove riječi!

Sjetimo se, da u sjeni oltara titra vječno svjetlo kao najnevinija straža Onome, koji nas je stvorio i koji nas svojom ljubavlju prati kroz život, da bismo se jednoga dana našli sjedinjeni u Njegovu krilu.

Kako ćemo se lako staviti u prisutnost Božju

Prvo je sredstvo, da vršimo često strjelovite molitvice. One nisu drugo, nego kratka, žarka i topla čuvstva, koja sigurno pogađaju Srce Božje poput ljubavnih strjelica a i naše vlastito srce griju i zapale. Takovim su se strjelovitim molitvicama služili, po izvještaju sv. Augustina, pobožni pustinjaci u Egiptu, kad su vršili dnevne ručne poslove; slali su k nebu česte, kratke molitvice, poput brzih strijela. Vrlo su zgodne takove molitvice i zato, što se mogu vršiti u svako doba, na svakom mjestu, kad se ustaje i kad se liježe u postelju, dok obavljamo dnevne poslove, kod stola i kad smo s kim u razgovoru. Vrlo su podesne u tu svrhu kratke rečenice iz Sv. Pisma, na primjer: Gospode, pomozi mi! Gospode, priteci mi u pomoć! Gospode, neka bude volja Tvoja! Srce čisto stvori u meni, Bože! Smiluj mi se, Bože, po svom velikom milosrđu! Ako se to čini od vremena do vremena ponavljaju, lako se održimo u Božjoj prisutnosti, srce hranimo dobrim mislima i zatvaramo ulaz zlome neprijatelju.

Drugo sredstvo, kako ćemo se sačuvati usred posala u prisutnosti Božjoj, daje nam često obnavljanje dobre nakane. Na početku svakog posla, bio velik ili mali, treba podići svoj duh Bogu i kazati iskreno, da nam nije svrha posla vlastiti užitak, korist ili čast, nego jedino da sve bude po volji Božjoj i da se Njemu dopadne. Kad se dakle ovakva dobra nakana često tijekom posla obnavlja, uspjeh je, da sačuvamo misao na Boga, vježbamo se u ljubavi prema Njemu, i treće: najobičnije poslove dana, kao spavanje, hranjenje, rad obraćamo u djela, koja su nam veoma zaslužna na vječnost. Sv. Bazilije uspoređuje taj postupak s bravarom, koji ima nalog, da načini neku spravu i kod posla uvijek ima na umu volju poslodavca (mušterije), te prema njegovoj želji daje spravi oblik, veličinu i sve ostalo. »Tako će i kršćanin« veli Svetac, »dok sve svoje poslove, i velike i male, vrši po volji Božjoj, vršiti ih na najsavršeniji način, i moći će da sa Psalmistom kaže: »Vidim Gospodina uvijek pred svojim očima«.

Treće sredstvo, da se lako stavimo u prisutnost Božju, sastoji u tom, da po mogućnosti i prema staležu i vrsti posla što više tražimo samoću i povučenost. Redovnici mogu lakše svoje poslove obavljati u samoći, nego svjetovni ljudi, i tako sačuvati sabranost duha. No i svjetovni ljudi, osobito ženske osobe, mogu katkad bez veće poteškoće obavljati svoje poslove nasamu i odijeljeno od drugih. Ta vanjska tišina omogućit će im, da kod posla svoj duh većom lakoćom dignu k Bogu. No gdje stalež i vrsta posla toga ne dozvoljavaju, pomoći će Bog na poseban način, da i takovi budu s njime sjedinjeni. Ima osoba, koje u sredini životnoga meteža i svjetskih poslova nikada ne gube mirnu i tihu pomisao na Boga i Njegovo prisustvo.

Činimo sa svoje strane, koliko možemo, i Bog će našoj dobroj volji sigurno priteći u pomoć.

—o—

NOVA CRKVA U BEČU. — Bečki nadbiskup-kardinal Mgr. dr. Innitzer posvetio je početkom srpnja novu Crkvu, koja je sagrađena u XV. kotaru grada Beča. Crkva je sagrađena isključivo dobrovoljnim radom bečkih građana. Mladež i stariji, muško i žensko, radnici i činovnici, obrtnici i trgovci, svi su se natjecali, da dadu što više radnih sati na gradnji Božjega Hrama. Posveta ove Crkve je radi toga bila osobito mila vjernicima, jer je svaki od njih vidio u ovoj Crkvi dio svoga rada, kapljicu svoga znoja.

Euharistijsko Srce

Euharistijsko Srce je veliko, plemenito, drago. Ono je Srce vrijedno najvećeg poštovanja.

Ovo je ono isto Srce, koje je udaralo u grudima našega Spasitelja.

Ovo je ono Srce iz Kafarnauma. Možda malo čudna oznaka. I ta oznaka zvoni neobično. Ali nama je poznata. Znademo, da je to Srce upravo ondje navijestilo euharistijsko obećanje. Bilo je to godinu dana prije Velikog Petka.

Ovo je Srce Velikoga Četvrtka. Onda je Ono naredilo presvetu Euharistiju. Onda je Ono izreklo riječi najveće ljubavi prema ljudima: »Ovo je Tijelo moje .... Ovo je kalež Krvi moje«.

Ovo je ono Srce, koje je staro 1900 godina, ali uvijek svježe. I neprestano mladenačkom ljubavi udara u svakoj posvećenoj Hostiji.

Ovo je ono Srce, koje u našim svetohraništima boravi, jer hoće da ostane s nama kao naš vjerni drug u našem duhevnom pregonstvu na zemlji.

Ovo je ono Srce, koje nekrvno obnavlja krvnu Žrtvu na Križu, doprinesenu već pred dvije tisuće godina.

Ovo je ono Srce, koje na pričesnoj klupi ostvaruje ono, za čim čezne nemoćno ljudsko srce, željno prekomjerne ljubavi. Stoga se Ono daje nama za hranu kao hljeb na putu u našu nebesku domovinu.

Ovo je ono Srce, koje je u ovom Sakramentu toliko ovisno, toliko poniženo i poništeno, toliko nepriznavano. Usuprot svemu tomu Ono se nije od nas udaljilo, premda imade množina ljudi, koji ne mare za nj.

U novije vrijeme crkvena vlast želi, da se ovomu Srcu iskazuje posebno poštovanje. To je u skladu s time, što se u zadnjim vjekovima sve više i sve jače promiče štovanje presvetoga oltarskog Sakramenta. Upravo zato je sasvim prirodno, da se ističe izvor, iz koga to proizlječe. Odnosno da se naglašuje korijen toga pobožnoga cvijeta, a to je ljubav božanskoga Srca Isusova.

S toga razloga se upravo natječu kardinali, nadbiskupi i biskupi oko promicanja štovanja euharističkoga Srca. Drže se euharistički kongresi. U njima sudjeluje i Papa svojim govorima preko radija. Leo XIII. je osnovao i nadbratovštinu u Rimu u papinskoj crkvi sv. Joakima. Tu je nadbratovštinu povjerio redovnicima Redemptoristima (redovnici presvetoga Otkupitelja).

Zato budimo i mi vjerni štovatelji presvete Hostije. Nama svima pripada euharistijsko Srce. Ono je naše Srce Isusovo. Neka bude lozinka našega života: »Raditi, trpjeti, moliti u zajednici s božanskim euharističkim Srcem Isusovim«. Srce je naime Isusovo Srce naših Svetohraništa. Srce naših Pričesti, Srce naših sv. Misa (Žrtava) na oltarima. Ono je dakle euharističko Srce.

No to Srce treba proučavati i promatrati. Na to euharistijsko Srce nastojmo se priključiti i nasloniti u našim satovima klanjanja, pokore i zadovoljštine. S Njime se ujedinjujmo često u sv. Pričesti!

To je Ono Srce, koje i u dvadesetom vijeku pruža nebeskome Ocu poklone, pomirenje i zagovore za prestupke toga vijeka.

To sve mi možemo činiti svaki za sebe. Ali čini naših pobožnosti povezani s ovim presvetim Srcem postaju na neki način djela neizmjerne vrijednosti, jer je to Srce, s kojim se povezujemo, Srce Sina Božjega.

Takvo povezivanje s euharistijskim Srcem imade svoje bezuvjetne učinke. Upliv je naime euharistijskog Srca takav, da i naš život postaje na neki način euharistijski život i škola toga Srca. U toj školi učimo se, da uzvraćamo ljubav; učimo se duhu odricanja i smislu za ono, što je više, nadzemaljsko. Upravo dakle onomu, što trebaju muška srca, koja su često sklona egoizmu, surovosti, nemilosrdnosti.

Na nama je, da ne sustanemo, dok ne nađemo i dok si ne prisvojimo to, da budemo povezani s tim euharistijskim Srcem i Njegovim krepostima u našem mišljenju, osjećanju i svekolikom radu.

Naša svakidašnja lozinka neka bude ona lijepa strelovita molitvica, koja glasi: »Blagoslovljeno neka bude presveto euharistijsko Srce Isusovo!« Tako pozdravljamo euharistijsko Srce Isusovo, kad uniđemo u crkve, gdje se čuva presveti oltarski Sakramenat (Euharistija). Tako ga pozdravljajmo i onda, kad prolazimo kraj takovih crkvi!

VJERA I DOBRA DJELA

Narav je naša ljudska takva, da sve znanje i umijeće promatra i ocjenjuje sa stanovišta koristi. Zašto se ljudi bave naukom i umjetnošću? Zato da nauka i umjetnost donesu ljudima koristi. Jedamput je ta korist duhovna, drugi put gospodarska. Sad je korist osobna, drugom je zgodom zajednička. Sad je vremenita, sad vječna. Bilo bi neprirodno i protiv naravi, da bi čovjek radio zato da si škodi, da od svoga rada i nauke ima štetu. Neprirodno je i to da čovjek drugomu na štetu radi. Sve dakle, što god čovjek poduzima i radi bilo gdje i kada, bilo u sebi ili izvan sebe — sve treba da je aktivno i korisno; sve treba da donosi plodove.

Tako nam je i sveta vjera kao nauka dana, da po njoj živimo, da ona u nama plodove donosi, da izvodi u našem životu dobra djela. Nije dakle dosta samo vjerovati, nego i dobra djela valja činiti. Pogledajmo malo Sveto Pismo, što ono kaže? Spasitelj Isus Krist je sam svečano naglasio: »Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj, koji čini volju Oca mojega, koji je na nebesima« (Mt. 7, 21). Drugim riječima: Ne će se spasiti oni, koji imaju samo vjeru, a ne čine dobrih djela i ne živu po vjeri. Za spasenje je potrebna i vjera i život po vjeri, dakle dobra i spasonosna djela. A sv. Jakob Apostol nadodaje: »Kakva je korist, braćo moja, ako tko kaže, da ima vjeru, a djela nema? Zar ga može vjera spasiti?« (Jak. 2, 14).

Jednom je došao k Isusu bogati mladić i pitao Isusa: »Dobri Učitelju, kakvo dobro da učinim, da imam život vječni?« A Isus mu odgovori: »Ako hoćeš da uđeš u život, drži zapovijedi: Ne ubij, ne čini preljube, ne ukradi, ne reci lažna svjedočanstva, poštuj oca svoga i mater svoju, i ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe« (Mt. 19, 16—20). Dakle živi po vjeri. Vrši u životu ono, što te vjera uči.

Kad je starica majka Melanhtonova čula, da sin uči novu vjersku nauku, po kojoj je za spasenje dosta samo vjerovati, a da ne treba činiti dobrih djela, upita sina: »Hoću li i ja, sinko, primiti tvoju vjeru?« A sin joj odgovori: »Majko, samo ti ostani kod svoje stare vjere. Po mojoj vjeri se dobro živi, ali po katoličkoj se dobro umire«. Sam dakle Melanhton preporučuje svojoj vlastitoj majci, neka ostane katolikinja, neka živi katolički, pa će lako i smireno umrijeti, i ovaj život na zemlji sretno zamijeniti s drugim boljim.

Mi nismo gospodari našega života, nego samo upravitelji. Gospodar je našega života Gospod Bog. On je potpuni Gospodar ne samo života nego i smrti naše. On daje život, kad hoće i koliko hoće. On određuje smrti, kad ima nastupiti i prekinuti nit našega života. Jer smo upravitelji tuđega dobra, moramo uvijek biti spremni položiti račun gospodaru našemu — Bogu. Da nam Bog ovaj čas oduzme život i pozove nas k sebi na odgovornost, na račun, kako bi naši računi izgledali pred Bogom?

Dobar vinogradar budno bdije nad svojim vinogradom. Divljake mladice pomno obrezuje, kljaštri i odbacuje, a plemenite loze brižno njeguje, da urode što obilnijim plodom. I mi ćemo iz našega života pomno uklanjati naše slabosti i pogreške, a brižno razvijati kreposti, da naš život donese što više i što obilnijega ploda, što više dobrih djela. Na to nas neprestano nuka sveta Crkva, kad nam stavlja pred oči naše dužnosti kršćanske, od kojih nam prva kaže: »Bježi zlo duhovno ili grijeh«, a druga: »Čini dobro, obdržavaj zapovijedi Božje i živi kreposno«.

BOGORODICA u SLIKARSTVU ROMANSKOG SLOGA

Najznatniji spomenik romanskoga sloga jesu slikarije na pjevalištu u stolnoj crkvi u Gurku. Bogorodica je u ovome nizu najodličnija prikazba. Ona se pojavljuje u svodu istočnoga zida pod uskrasnom zgradbom na visokom i bogatome prijestolju, njegove naslone drže znamenovni likovi Crkve i istine, a njegove stepenice rese lavovi. Bogorodica majčinom srdačnošću privija sebi božansko Djetešce. Njezina donja odjeća i rubac na glavi su bijeli, a plašt je modar. Sedam golubova, koji njoj dolijeću, znamenuju darove Svetoga Duha. Na obje strane prijestolja se nižu u silaznome pravcu, koji odgovara stubama prijestolja pod svodom, po tri znamenovna ženska lika. Zaglavke nad ovima stubama ispunjavaju muški polovični likovi. Sve je u bogatoj izradbi, krune i vijenci i skutovi se zorno kalupe. Udešaj boja počiva na modrome i na zlatnome temelju, a sklada se s blagom temeljnom bojom, što savim izvrsno pristaje odličnome a nježnome i srdačnome držanju. Odijelo je veoma obrazložno odabrano, ali se nemirno vije u oštrima prelomcima. Ovo kao i lahka, otvorena, kićena gradba dokazuju, da je sposobni umjetnik naertao oblike u slutnji novoga uzora. Ova slika postade koncem prve polovine XIII. stoljeća.

FRANCUSKI NACIJONALNI EUHARISTIČKI KONGRES održan je u Nancy-u u srijedu 6. srpnja. Kongres je otvoren u katedrali starodrevnog grada Nancy-a čitanjem Pisma Sv. Oca Pape, upućenog papinskom legatu kardinalu Mgru Tisserandu. U četvrtak, 7. srpnja, održan je omladinski dan kongresa. U omladinskoj procesiji koja se održala toga dana, sudjelovalo je 200.000 francuske katoličke mladeži.

Podlistak

TVRDE GLAVE

Bili su iz istoga sela, a kuće im ležale sučelice na glavnoj cesti. Stariji im prijateljivali otkako pamti selo. Momci se ženili, a djevojke udavale iz jedne kuće u drugu. Bili su povezani kumstvom i svojtom.

Po vremenu spale te dvije kuće, na njih dvojicu, na Petra i Luku.

Pazila se njih dva kao rođena braća. Skupa su išli u crkvu, čestitali si blagdane, pohađali u bolesti, svjetovali u potrebi. Al nije puštao jedan drug za preda se. Zemlje su imali podjednako, podjednako bilo u njih i blaga u staji. Ako je Pero kupio par konja, nije prošla ni nedjelja dana, da se nije jednaki par našao i u Lukinoj staji. Kad je jednom Lukina krava otelila dvojke, Pero malo da se nije izjeo od zavisti, jer je njegova Miza dala samo jedno tele. I jedva se nekako primirio, kad je uginulo tele od Lukine krave.

Bilo bi jada i žalosti da je po jutru jednom urodilo koje zrno više nego drugomu. Pazili su kao jastrebovi da ne bi bacio jedan u zemlju voz gnoja više od drugoga. I ma da je jedan i drugi točno znao koliko je drugi odvezao gnoja na svoju zemlju, ipak je zapitao Petar, kad se sastadoše: Koliko ti ono Luka odveze ljetos gnoja na oranicu? Ja sam ravno dvadeset vozova. Bit će dosta a možda i previše, jer ne valja odviše gnojiti zemlju«.

Luka je dobro znao, da je Petar odvezao trideset vozova, al će reći: Taman sam i ja toliko. Ma kao da smo se dogovorili«. A i on ih je bacio u zemlju trideset.

Ni Petar ni Luka nisu računali s time da se od prevelikog gnojenja polegne žito, al su se bojali, da ne će bolje uroditi onomu, koji jače zagnoji zemlju, ili da ne bude njegovo zrno poradi toga krupnije. A polegne li jednom poleći će i drugom, jer su im bile oranice jedna pokraj druge.

I kako u tom tako i u svem drugom. I da nije bilo te zavisti, bili bi živjeli kao prava braća.

Pero se prisjetio i kupio pušku. I Luka brže sastavio pušku, pa će njih dvojica jednog dana u lov. Pero ubi zeca, ubi ga i Luka. I da će kući. A kad počeli dozivati pse, psi su stali kao ukopani. Podignuli desnu nogu i u nešto zure. Njih oba nategnuli puške. I čekaju.

Iz grma iskoči kuna zlatica. Odapeše zajedno. Kuna se složi. Prletiše obojica.

Pero će: »Sreća mi se nasmijala, kad joj se nisam nadao. Nisam mislio da ću ikada ubiti kunu. Pa još ovoliku. A na njoj zimska dlaka«.

»E ne ćemo tako«, reče Luka. Kuna pade od mog, a ne od tvog zrna«.

I stadoše se prepirati, tko je ubio kunu. Iza nekog vremena reći će Pero: Mi dva nikako da se složimo od čijeg je hitca pala. Istovremeno smo odapeli. Hajde da se nagodimo i da kažemo: Nas smo dva ubili kunu. Luka pristade nakon duljeg nećkanja.

Podigoše kunu sa zemlje, a Luka je htjede strpati u svoju torbu. Ne dade Pero: »Ne ćemo tako«, reče. Da ti kunu uneseš u selo u svojoj torbi, kazali bi ljudi, da si je ti ubio. Luka će: »Kad ne daš, da je ja nosim u svojoj torbi valaj je ne ćeš ni ti nositi u tvojoj«.

I potegni simo, povuci tamo, dok se ne složiše, da će svaki prihvatiti jednu kuninu nogu i da će je tako noseći unijeti u selo.

Putem se stadoše pogađati, čija će biti kunina koža. Veli Luka: »Složili smo se, da smo je ubili obojica. Dakle je polovina kože moja, a polovina tvoja. Al da kožu raspolovimo slabe koristi od nje i tebi i meni. Prodaj mi tvoju polovicu. Išti za nju što je pravo. Zatražiš li i više nego je vrijedna, dat ću ti«. Reče mu drug: »Prodaj radije ti meni tvoju polovicu. Platit ću ti, koliko zaišteš«.

Luka će: »Kad ti ne ćeš da meni prodaš svoju polovicu ne ću ni ja tebi moju. Ne dam je, pa da mi ponudiš i deset puta više nego je vrijedna«.

Nastaviše put mučke. Kad su već bili blizu sela, srete ih Matija Mesić. I upita ih: »Zašto tako nosite tu kunu? Bilo bi pametnije da je jedan strpa u torbu«.

Kazaše mu redom sve, kako je teklo: »Mi dva nikako da se složimo komu će pripasti koža. Bilo bi bolje da se nismo na kunu namjerili«. Veli im Mesić: »E baš imate zašto, da se natežete. Jedan od vas neka pridrži kožu, a drugi neka ode u grad i neka kupi kod krznara sličnu, a onaj će mu drugi vratiti novce, koje je dao krznaru«.

»Baš pravo veliš«, reče Pero. »Kožu ću ja pridržati, a ti Luka odi u grad i kupi sličnu kožu sebi. Vratit ću ti novce, koje ćeš dati za nju«.

Veli mu Luka: »Ne ću. Idi ti u grad i kupi kožu, a ja ću ti naknaditi, što ćeš dati za nju«.

Kad vidio Mesić, da se ne mogu složiti, reče: »Kad se ne možete sporazumjeti, dajte kožu meni, da je čuvam. Pazit ću na nju i bolje nego bi pazila vas dvojica«.

Pristadoše. Nije bilo nedjelje a da nije jedan i drugi dolazio k Mesiću da se nagleda kože.

Kad se i opet nađoše kod njega reče Mesić: »Kako vidite, koža je u dobrim rukama. Al eto ljeta. Navalit će moljci. Snest će jaja u kožu, izleći će se crvi i izjest će kožu. Trebat će dobro na nju pripaziti. Ja sve mislim, da ne bi bilo pravo da badava pazim na kožu. Svakomu se plaća čuvarina. Dobiva je pastir, daje se poljaru. Psa hraniš da čuva kuću. Ne ću ja jedini da badava radim«.

Rekoše mu: »Pravo govoriš. Kaži što išteš, pa ćemo ti dati«.

Veli im Mesić: »Ne će sigurno biti previše, ako zatražim polučak zrnja i vagan krumpira. Pristadoše. I već sutradan poslaše jedan i drugi svoj dio. Još nešto i primetnuše: Luka plećku, Pero litru rakije i mezanu graha. Mislili su: Bolje će pripaziti, ako što pridodamo.

Bila jesen druge godine. Mesić pozva obojicu k sebi i reče im: »Koža se prosušila da ne može bolje. Treba je poslati krznaru, da je ustroji. Bit će ljepša i trajnija.

»Samo je odnesi, rekoše. A mi ćemo podmiriti troškove po polovici«.

Iza nekog vremena pozva ih Mesić opet k sebi i reče im: »Kupio sam novi ćurak. Kako bi bilo, da prišijem na nj kuninu kožu«. A vi dolazite k meni, da je se nagledate. I vidjet ćete je kadgod prođem selom.

Njima bilo drago, da se Mesić toliko brine za kožu.

Godine se redale. Jednog dana stisnulo Peru. Pozvao je bilježnika i načinio oporuku. Sve je ostavio rodu. Sa-

(Svršetak na 3. str.)

IX nedjelja po Duhovima

7. VIII. 1949.

Sv. Mise počima ovako: »Gle, Bog mi pomaže, Gospodin je branič duše moje. Obrati zlo na moje neprijatelje, raspršì ih svojom istinom, zaštitniče, Bože moj. Bože, imenom svojim spasi me i krepošću svojom opravdaj me«.

Sv. Pavao u Poslanici Korinćanima (1, 10, 6—13) opominje nas, da ne želimo zlo, ne griješimo bludno, ne mrmljamo protiv Boga, da nas ne stigne kazna, kao izraelski narod u pustinji. »Braćo! Ne želimo zala, kaošto su željeli oni. Ne budite idolopoklonici kao neki od njih, kako je pisano: Sjede narod, da pije i jede i ustanu da igraju. I ne griješimo bludno, kaošto su neki od njih griješili i u jedan ih dan padne dvadeset i tri tisuće. I ne iskušavajmo Krista, kaošto su iskušavali neki od njih, te su izginuli od zmija. Ne mrmljajte, kaošto su mrmljali neki od njih, pa su izginuli od zatirača. Sve se ovo njima događalo u slici, a pisano je za opomenu nama, kojima je došao svršetak vremena. Tko misli, da stoji, neka pazi, da ne padne. Samo čovječja kušnja vas je zahvatila, jer je Bog vjeran i ne dopušta, da budete kušani više nego možete, a da biste mogli podnesti, učinit će kraj kušnji«.

Sv. Evanđelje (Luka 19, 41—47) pripovijeda, kako je Isus plakao nad Jerusalemom i prorekao mu propast, i kako je izagnao trgovce iz hrama. »U ono vrijeme, kad se Isus približio Jerusalemu, ugleda grad i zaplače nad njim. O kad bi ti znao i to baš u ovaj dan, što je za mir tvoj! Ali sada je sakriveno tvojim očima. Doći će za te dani, kad će te okružiti tvoji neprijatelji opkopom sa svih strana. Satrt će tebe i tvoju djecu, koja su u tebi, i ne će u tebi ostaviti ni kamena na kamenu, jer nisi poznao vremena tvoga pohoda. A kad uđe u hram, poče izgoniti one, koji su prodavali kupovali, i reče im: Pisano je: Kuća je moja kuća molitve, a vi ste je učinili razbojničkom špiljom. I svaki je dan učio u hramu.«

Pouka: Isus plače nad sudbinom Jerusalema, koji je doista nakon četrdeset godina stradao od Rimljana i bio razoren. Isus plače i nad svakom dušom, koju osvoji neprijatelj i razori u njoj kraljevstvo Božje i nastani se pusteš. Jesam li i ja takav razoreni hram? Ostanimo trajno grad i hram Božji i ne dajmo neprijateljima i trgovcima, da ga obešćaste zlim djelima.

SVETI DOMINIK

Rodio se g. 1170. u Kalaregi u Španjolskoj. Dok ga je još njegova majka blažena Ivana iz Aza nosila, sanjala je, da u svom krilu drži psa, koji joj se svom silom htio otrgnuti, da zapali zemlju zubljom, koju je držao u ustima. Na dan njegova krštenja vidjela je njegova kuma na djetinjem čelu sjajnu zvijezdu. Zato se sv. Dominik slika sa zvijezdom nad čelom i sa psom. Njegovo je lice bilo uvijek puno miline i privlačilo je svakoga.

Bog mu je ulio duh mudrosti i razuma te je već zarana živio svetačkim životom. Nije pio vina, često je spavao na goloj zemlji, dugo bdio, mnogo učio i činio strogu pokoru. Prema siromasima je uvijek pokazivao veliku ljubav. Kad je svršio nauke, bio je zaređen za svećenika u Osmi. Tu je živio kao kanonik u redovničkoj zajednici na temelju pravila sv. Augustina. Na putu u Dansku zaustavio se u Tuluzi u Franceskoj. Ovdje je bilo sjedište krivovjeraca Albigenza (po gradu Albi) ili Valdenza (po Petru Valdesu). On je obratio svoga stanodavca i odlučio, da osnuje red, koji će se boriti za Istinu a protiv zabluda. Geslo je njegova reda »Istina«. U Monpeljeu je imao veliki uspjeh u obraćanju krivovjeraca. U selu Pruju na podnožju Pirineja osnovao je ženski samostan. To je drugi red sv. Dominika.

G. 1215. osnovao je svoj novi red u Tuluzi, a potvrdio ga je njegov prijatelj biskup Fulko. Cilj je reda: propovijedanje istine. Za to se propovjednici moraju dobro pripraviti proučavanjem svete znanosti. Papa Inocent III. je prvi Dominikance nazvao braćom propovjednicima. Dominik je zatražio odobrenje svoga reda. I 22. XII. 1216. potvrdio je red papa Honorije III. Dok se sv. Dominik molio na grobovima apostolskih Prvaka u Rimu, čuo je u zanosu glas: »Idi i propovijedaj, to je služba, za koju si izabran«. U Rimu se na čudesan način upoznao sa sv. Franjom Asiškim. Odonda su ova dva velika Sveca bili jedno srce i jedna duša u Kristu. A to njihovo prijateljstvo nastavljaju njihovi sinovi več preko 700 godina. Dominikanci živu u siromaštvu od prosjačenja i milostinje, kao i franjevci. Zato se njihovi redovi zovu prosjački.

Za života sv. Dominika bilo je osnovano gotovo u svim evropskim narodima oko 60 samostana s 500 učenih i pobožnih redovnika i sa 120 redovnica. Već rano bili su osnovani dominikanski samostani i u hrvatskim krajevima. Hrvatski blaženici bl. biskup Augustin Kažotić i bl. Ozana Kotorska pripadali su dominikanskom redu. Sv. Dominik je osnovao i Vojsku Kristovu ili t. zv. treći red pokore. Trećoreci su dionici reda i prema svom staležu vrše evanđeoske savjete. Na općim zborovima reda u Bolonji i u Parizu utvrdio je sv. Dominik s braćom konačni ustav dominikanskoga reda.

Najveću je milost dobio sv. Dominik od Boga, kad mu je presveta Majka Božja objavila molitvu sv. Krunice. U njoj je petnaest otajstava, kao petnaest otajstvenih ruža, iz radosnoga, žalosnoga i slavnoga života presv. Srca Isusova i svetoga i bezgrešnoga Srca Marijina, spliću s najuzvišenijim molitvama u otajstveni vijenac: Krunicu, u slavu Kraljice presvete Krunice, a na obranu i zaštitu, pomoć i spasenje vojujuće i trpeće sv. Crkve i njezine djece.

Sv. Dominik je neumorno propovijedao i tako obašao pješke gotovo sve evropske zemlje. Konačno je od velikoga napora teško obolio mjeseca srpnja 1221. u Bolonji. Groznica i teška bol glave prisilile su ga, da legne na vreću, jer kreveta nije nikada imao. Tužnoj braći je rekao: »Milosrđe Božje sačuvalo mi je do danas čistu put i djevičanstvo bez grijeha. Evo vam očinstva, što vam ostavljam. Ljubite se među sobom, budite ponizni i njegujte svojevoljno siromaštvo«. Zatim digne ruke k nebu i reče: »Sveti Oče, ja sam s veseljem izvršio Tvoju volju. Evo sada idem k Tebi!« Naloži, da se izmole molitve umirućih. Kod riječi: »Pomozite, Sveci Božji, ususret izidite Anđeli Gospodnji, primite dušu njegovu i ponesite je pred lice Svevišnjega«, sv. Dominik podiže ruke k nebu i izdahne. To je bilo u petak 6. kolovoza 1221.

Papa Grgur IX. proglasio ga svetim 13. srpnja 1234. U svojoj buli (pismu) o proglašenju svetim Papa veli, da je sv. Dominik bio jedan od vojskovođa, kojemu je Bog dao snagu i žar vjere. U mrtvljenju je tražio Početnika života. U čežnji za božanskim željama bio je Danijel. Svoje srce posvetio je riječima Gospodnjim, a Evanđelje Kristovo unio je u život cijelih naraštaja.

ŽENE U EVANĐELJU

Zgrčena žena

»Kad je Isus učio u jednoj zbornici u subotu, ondje je bila žena, koju je duh učinio bolesnom već osamnaest godina, sva se zgrčila i nije se nikako mogla ispraviti« (Lk. 13, 10).

Kod ove je žene značajno, što je ona usprkos svoje teške bolesti došla u zbornicu u subotu, da iskaže počast svemogućem Bogu. Sudeći po događaju, kako ga priopćuje evanđelist Luka, teško je reći, da li se ona tu nadala naći Isusa ili ne. U svakom slučaju jasno je, da je bila došla, da se pokloni Bogu, a ne da traži utjehu za sebe. Radi njezine velike i ustrpljive predanosti Isus, pun samilosti, doziva je k sebi i reče joj: »Ženo, ozdravila si od svoje bolesti« (Lk. 13, 12). I stavi na nju ruke, i odmah se ispravi.

Bolesnica je svoju bolest podnosila ponizno i pobožno osamnaest godina. Taj duh strpljivosti Spasitelju se dopao, zato je ozdravlja, da joj više ne treba ići u prošnju. Svojim dodirom On je ispravio tijedni zgrčeni lik, a ona, čim je podigla svoje oči sa zemlje, upire svoj pogled pun zahvalnosti na Učitelja i u Njemu »slavljaše Boga« (Lk. 13, 13). Najednom upotrebljava tek povraćenu snagu da zahvali Dobročinitelju; ne mari za podsmijeh i mišljenje farizeja oko sebe. »Predsjednik zbornice ljuteći se, što je Isus izliječio u subotu, reče narodu: Šest je dana u koje treba raditi, u te dane dakle dolazite te se liječite, a ne u subotnji dan.« Predstojnikovu je zlovolju povećala činjenica, što je farizejska subotnja pravila prekršila obična žena. Stoga farizeji se ne usuđuju obratiti samom Učitelju, već nastoje uzbuditi vjerski duševni nemir kod naroda.

U svom odgovoru Isus kani postidjeti predstojnika i njegove drugove, a također ponovno potvrditi pred sakupljenim mnoštvom dostojanstvo žene Poraznim ih riječima podsjeća, da nitko od njih ne će oklijevati, da u subotu povede na vodu vola ili magarca. Pita ih: »Ovu kćer Abrahamovu, koju je sotona svezao evo osamnaest godina, nije li trebalo odriješiti od ove veze u dan subotni?« (Lk. 13, 16). Pročitao je njihovo srce i upoznao njihov neprijateljski stav i prema sebi i prema ženi, koju je bio izliječio. Njegovo prijateljsko držanje prema njoj jako je pogodilo njihov prezir cijeloga ženskoga spola. Oni ne mogu sakriti svoju ljubomornost i uvrijeđeni ponos.

Nazivajući ozdravljenu ženu »kćerkom Abrahamovom« Spasitelj podsjeća farizeje, da je i ona, kao žena, dio izabranoga Božjeg naroda. Još više, on ih podsjeća, da ona ima više prava na taj naziv nego oni, Abrahamovi sinovi, koji se hvastaju svojim tjelesnim podrijetlom od patrijarha Abrahama.

TJEDAN FRANCUSKIH KATOLIČKIH INTELEKTUALACA održao se u Parizu tokom mjeseca svibnja. Tema svih predavanja bila je: »Vjera u Krista i moderni svijet«. Uvodno predavanje održao je katolički filozof Jacques Maritain (Žak Mariten).

ŠTOVANJE Sv. ĆIRILA I METODA

Sv. Ćirila i Metodija štovali su kao svete muževe ljudi već za njihova života. O svetosti sv. Ćirila nije bilo nikakove sumnje. Savkoliki njegov nastup, sve njegovo djelovanje i govor odavao je filozofa i sveta čovjeka. U tome se slažu svi stari izvori. Latinski životopis sv. Ćirila, koji je umro g. 869., napisan je u Italiji brzo iza njegove smrti. Taj životopis kaže, da su sv. Ćirila odmah iza smrti Rimljani častili kao sveca. Papa Hadrijan ga je dao uz velike počasti pokopati u crkvi sv. Klementa, čije je svete moći on s Metodijem donesao iz Kersona. Pokopao ga u grobu što je sam za sebe pripravio. Papin knjižničar Anastazije, koji je sv. Ćirila osobno poznavao, slavi ga u svojim spisima kao svetog i doista apostolskog muža. U 10. i 11. stoljeću je štovanje sv. Ćirila u Rimu vrlo rašireno i udomaćeno. Pri koncu 11. stoljeća prenesli su ostatke sv. Ćirila iz doljnje crkve sv. Klementa u gornju, pa su ih položili pod oltar kapelice s desne strane glavnog oltara. Tu su ostaci svečevi bili do konca 18. stoljeća. Ti se ostaci spominju u izvorima 14. do 16. st. U 17. st. su se kod crkve sv. Klementa naselili irski Dominikanci, koji još i danas upravljaju tom crkvom. Kapelicu sv. Ćirila posvetili su svome zaštitniku sv. Dominiku. Moći sv. Ćirila čuvali su i dalje pod oltarom. Kada su g. 1798. francuske čete zaposjele Rim, nastaniše se Napoleonovi vojnici po crkvama, pa tako i u crkvi sv. Klementa. Vojnici su crkve pljačkali, otvarali grobove pa pobirali iz njih zlatninu, a kosti porazbacivali. Na taj su način francuski vojnici oplijenili i grob sv. Ćirila, pa su tom zgodom sv. ostaci nestali. Manji dijelovi Ćirilovih ostataka nalaze se u crkvi sv. Jeronima u Rimu, zatim u Bazilici na Velehradu u Moravskoj, u crkvi sv. Vida u Pragu, te u Olomucu i Brnu. Te svete moći potječu iz odlomka koji su u 16. st. izvađeni iz Ćirilova groba u crkvi sv. Klementa.

Sv. Metodije je ostavio unosnu svjetovnu službu, da služi Bogu. Iza smrti svoga brata Ćirila nosio je na svojim leđima sav golem teret apostolskog rada u prostranoj panonsko-moravskoj nadbiskupiji. Više puta morao je odlučno nastupiti u obranu crkvenih prava, osobito prema Nijemcima. Zato je imao mnogo neprijatelja, koji su mu spočitavali krivovjerstvo i neposlušnost. No rimski papa Ivan VIII. ustao je na obranu svetog muža i javno priznao njegovo pravovjerje. Sv. Metodije je umro 6. travnja 885. Staroslavenski životopis, koji je sastavljen brzo iza smrti svečeve, piše o njemu, da je bio izgled svih kriještosti, bogobojazan, točan u ispunjavanju Božjih zapovjedi, tjelesnu čistoću da je posvećivao molitvama i dobrim djelima, njegov govor da je bio silan spram protivnika a prema podložnicima; da je umio strogost spojiti s ljubavlju milosrđem, strpljivost s ustrajnošću. Svima je postao sve, da sve predobije za Krista. Sv. Metodija pokopali su u njegovoj stolnoj crkvi u Velehradu, tadanjoj prijestolnici kneza Svetopluka Stari Velegrad (tako se to mjesto izgovaralo i u Moravskoj do 12. st.) opsizao je velika selišta i utvrde od Ugarskog Hradišta do sadanjeg Velehrada. Sadanji Velehrad je selo, koje broji oko 800 žitelja. God. 1198. bio je na Velehradu sagrađen cistercitski samostan, kome je prizidana velika crkva, koju su kasnije preuzeli Isusovci. Kraj Bazilike Majke Božje nalazi se mala crkva, zvana Ćirilka, za koju kažu, da je postojala već u doba sv. Ćirila i Metodija. Nekoliko desetljeća iza Metodijeve smrti bila je opustošena cijela Moravska, a glavno mjesto razvaljeno. Zato se do danas ne zna za grob sv. Metodija. Unatoč tome grnu Slaveni hrpimice u Velehrad, da počaste grob sv. Metodija, koji je negdje ondje u svojoj prijestolnici sahranjen.

U Olomucu je u stolnoj crkvi postavljen oltar sv. Ćirila i Metodija g. 1380. Češki kralj Karlo IV. je u Pragu osnovao samostan sv. Benedikta, zvan Emaus, da bi se u njemu vršila služba Božja u slavenskom jeziku, pa u zakladnoj listini navodi sv. Ćirila i Metodija kao zaštitnike češkog naroda. Bugarski rukopis staroslavenskog Evanđelja, pisan u 10. st., uma u crkvenom koledaru blagdan sv. Ćirila dne 14. veljače i blagdan sv. Metodija 6. travnja, kao na dane njihove smrti. Iz Bugarske se štovanje sv. Ćirila i Metodija proširilo u Rusiju. Ostromirovo Evanđelje, pisano oko 1050. u Rusiji, navodi blagdan sv. Ćirila dne 14. veljače. Ruski rukopisi iz 12. st. (mineje) navode skupni blagdan sv. Ćirila i Metodija. Rusi su slavili sv. Ćirila samog 14. veljače, sv. Metodija samog 6. travnja, obojicu zajedno 11. svibnja. Hrvati su štovali sv. Braću kao svece od konca 9. st. dalje, kako to dokazuju glagolske knjige. God. 1880. protegnuo je papa Leon XIII. svetkovinu sv. Ćirila i Metodija na cio kršćenski svijet koja se sada slavi dne 5. srpnja.

Sjetimo se ovom zgodom naših slavenskih apostola, te im se molimo, da u našem narodu i kod ostalih slavenskih naroda s nebesa čuvaju baštinu, koju su nam svojim apostolskim marom namrli, t. j. svetu Kristovu vjeru. Molimo također za jedinstvo svih naroda u jednoj pravoj vjeri, čemu su nas naši sveti Apostoli učili.

Članovi »Apostolata sv. Ćirila i Metodija« neka se zaboravljaju dnevice moliti 1 Očenaš i Zdravo Mariju na čast Majci Božjoj i svetim apostolima i dati milostinju u tu svrhu. Uprava Apostolata sv. Ćirila i Metodija je Zagreb, Kaptol 13.

TVRDE GLAVE

(Svršetak sa str. 2)

no nikako, da se odluči, što će s ono polovicu kunine kože, koja je kod Mesića. I reče nasljednicima: »Neka Mesić i dalje nosi kožu na ćurku. Ali vi je ne smijete prodati Luki. I da to uradite, okrenuo bih se mrtav u grobu«. Obećaše mu.

Mesić i dalje nosio kožu na ćurku, a Perini mu nasljednici plaćali svake godine ugovorenu čuvarinu.

Kad stisnulo Luku dozvao je i on nasljednike i zabranio im prepustiti njegovu polovinu kunine kože Perinim baštinicima. I da to učine ne bi našao mira na drugom svijetu. Koža neka bude i dalje kod Mesića, a oni neka mu točno plaćaju ugovorenu čuvarinu.

Po vremenu raspala se kunina koža na Mesićevom ćurku. Ali naslijednici Lukini i Perini i danas još plaćaju ugovorenu čuvarinu. Ne će da im se darovatelji okreću u grobu i da nemaju mira na drugom svijetu.

Čovjek u središtu borbe

Svaki opaki čovjek traži drugove u svojoj zloći, a đavao najviše. Njega na to tjeraju njegova mržnja na Boga i njegova zavist protiv čovjeka. Znademo dosta primjera za to. Prvi primjer imamo kod naših praroditelja. Smjeli su biti u Božjoj blizini kao djeca kod oca. Dnevno se iznova raspaljivala mržnja sotone, što je Bog tako ljubljen i čašćen. Grizla ga je zavist, što ima bića, koja uživaju Božje prijateljstvo. Znamo što je sotona pokušao, i znamo dobro, kako mu je pokušaj uspio: »Bog stvori čovjeka besmrtnim i učini ga prilikom vlastitoga bića. A po zavisti đavlovoj dođe smrt na svijet« (Mudr. 2, 23). Drugi je primjer Job. Njemu je sotona digao sav imutak i na koncu najdragocjenije blago na zemlji, zdravlje. Drugi je opet primjer Juda. U nj uđe sotona i njegovim poticajem (Iv 13,2) počinio je najstrašnije izdajstvo na Sinu Božjemu.

Još i sada »protivnik naš đavao obilazi kao ričući lav, tražeći koga da proguta« — kaže sv. Petar u svojoj prvoj Poslanici (5, 8) i k tome značajno dodaje: »Njemu se oprite čvrstom vjerom«. Ranije opominje: »Budite trijezni!« Sjetimo se ovdje jedne riječi našega Spasitelja: »Bdijte i molite, da ne upadnete u napast!« (Mat. 26, 41). Bdjeti, moliti i boriti se — to je naše oružje proti zlom neprijatelju. Bdjeti — da ne padnemo u zamku, koju nam on stavlja; moliti — jer smo preslabi, da svoga neprijatelja pobijedimo; boriti se pouzdavajući se u Božju pomoć — i on će tada pobjeći od nas (Jak. 4,7).

Da li da se strašimo sotone? Ako smo budni, ako molimo i ako se borimo, onda ne. On je opasan samo za lakomislene. Sv. Augustin kaže: »Sotona je vezan poput psa na lancu. Može ugristi samo onoga, koji mu se u smionoj sigurnosti približi. On može lajati, može dražiti na zlo, no ugristi može samo onoga, tko se pusti, da ga ugrize. On nas ne prisiljava na zlo, već nas samo draži na nj; on ne može od nas iznuditi pristanak volje, on nas samo moli za pristanak«.

Pa i stoga ne treba nam se bojati sotone, jer nismo sami u borbi. Imamo moćnoga saveznika, našega svetoga anđela čuvara. Jer nije samo otpalim anđelima dozvoljen izvjesni upliv na ljude, nego i dobrim anđelima. Taj im upliv nije samo dozvoljen, već Bog svakome čovjeku kod rođenja dodaje određenoga anđela za zaštitu. To je crkvena nauka. Sv. Grgur Nišenski ovu nauku označuje kao nauku, koja potječe iz prvih vjekova kršćanstva. On veli: »Predajom Otaca do nas je doprla ova vjerodostojna nauka, prema kojoj držimo, da poslije pada u grijehu našu ljudsku narav nije predobri Bog sasvim prezreo i ostavio je bespomoćnom. Što više, svaki je pojedini čovjek od njega primio kao pratioca jednoga anđela ili zaštitnoga duha«. Tako možemo razumjeti riječi Apostola (Žid. 1, 14), da su »anđeli poslani na službu onih, koji će posjesti baštinu spasenja«.

Kao što stoji sotoni na srcu da nas pokvari, još više stoji na srcu našim anđelima čuvarima, da nas vode u nebo. Zato nas oni štite na tijelu i na duši. Opominju nas na dobro i zagovaraju nas kod Boga. Kad bi nam trebalo dokaza, da li se anđeli skrbe za dobro ljudi, ne bi nam trebalo predaleko tražiti i premnogo pitati; svaki bi se lako našao u svom ličnom iskustvu.

Našem će anđelu biti najveća radost, bude li mogao našu dušu poslije zadnjega boja sa sotonom povesti pred Božji prijesto i u nebo. Tada će nas s njime povezati, vječno, zahvalno, sveto prijateljstvo. To prijateljstvo postoji već sada, barem sa strane našega anđela čuvara. Ali neka prijateljstvo ne bude jednostrano! Prikladno je, i razumljivo, da i mi s naše strane srdačno ljubimo našega nebeskoga prijatelja i zaštitnika; da ga dnevno molimo za pomoć i da mu za njegovu zaštitu ostanemo zahvalni. Prije svega primajmo k srcu i spremno slušajmo opomene, koje nam daje za naše spasenje!

Iz katoličkog svijeta

GIUSEPPE RICCIOTTI, pisac poznatog »Života Isusova«, koje je djelo do danas prevedeno na 16 jezika i u Italiji izišlo u 8 izdanja, nalazi se na duljem putovanju po Južnoj Americi. Nakon Brazilije posjetit će Argentinu i Urugvaj, gdje će održati nekoliko predavanja o svojem znanstvenom radu. Prije svog odlaska iz Italije Ricciotti je predao u tisak već gotovo djelo »Poslanice sv. Pavla«.

NEKOLIKO NOVIH KNJIGA. Holandski katolički kulturni historičar Joseph Huizyinga tokom prošlog rata napisao je novo djelo: »Pokolj svijeta«, u kojem je on nastavio s razmatranjem uzroka krize današnje civilizacije, koji su doveli do prošlog rata, a koje je on u svojim drugim djelima podborno ispitao. Djelo je prevedeno na talijanski jezik, pa je tako postalo pristupačnije za evropsku čitalačku publiku. (V. Giuseppe Huizinga: »Lo scempio del mondo«, Rizzoli, 1948.).

U ITALIJI JE GIUSEPPE BONACCORSI izdao prvi dio tekstova apokrifnih evanđelja. Djelo je strogo naučno i osvjetljava razloge, zašto Crkva nije priznavala i ne priznaje ova evanđelja. (G. Bonaccorsi: Vangeli apocrifi I., Firenze, 1948.).

U TULUZI je pod rukovodstvom kardinala Salièga izašla iz pera **Louisa Capèrana** historijska rasprava o t. zv. Drajfusovoj aferi i o ulozi francuskih naprednih i konzervativnih katolika, koju su u njoj igrali (v. Louis Caperan: »L'anticlericalisme et l'affaire Dreyfus, 1949., Toulouse. Predgovor napisao kardinal Saliège).

U LINZU NA DUNAVU (Austrija) imenovan je biskupom-koadjutorom s pravom nasljedstva dr. Franjo Zauner, dosadašnji rektor bogoslovskog sjemeništa i profesor kanonskog prava na visokom bogoslovskom učilištu u Linzu.

U KAPELI SV. SEBASTIJANA u bazilici sv. Petra u Rimu dovršene su preradnje za spomenik sv. Oca Pija XI.

POVODOM 30-GODIŠNJICE postojanja sveučilišta u Lublinu (Poljska) izdao je nadbiskup varšavski Višinski, kao primas Poljske, pastirsko pismo, u kojem iznosi veliko značenje toga sveučilišta za katolički život u Poljskoj. Nadbiskup Višinski bio je i sam profesor sveučilišta u Lublinu.

FREIBURG I. BR. (Baden) postao je u zadnje vrijeme jedan od važnijih kulturnih središta katoličke Evrope, prije svega svojim izložbama i kongresima.

U MÜNCHENU održano je 21.—22. lipnja vijećanje o oblikovanju i unapređivanju radio-emisija **religioznog** sadržaja. Pretresano je pitanje, kako da se stvori stalan raspored s prikladnim emisijama crkvenih obreda i dobrih religioznih predavanja, takozvani »Kirchenfunk«. Vijećanje je održano uz sudjelovanje uprave bavarskog radia.

UČESNIKE SVJETSKE ORGANIZACIJE ZDRAVSTVA, koja je vijećala u Rimu, primio je sv. Otac Pijo XII. 27. lipnja u audijenciju. U samoj audijenciji bile su po svojim predstavnicima zastupane 62 države, među njima i Jugoslavija i Bugarska.

JUBILARNA SVETA GODINA. — Sveta Godina, koja započinje 25. prosinca o. g. i traje do 25. prosinca 1950. god., je dvadeset i peta Sveta Godina, koja se slavi u Crkvi. Na taj način iduće godine pada srebrni jubilej Svetih Godina. Kroz prošle 24 Sv. Godine obilje nebeskih milosti je bilo izliveno na milijune i milijune kršćanskih duša diljem čitavoga katoličkog svijeta. Na svima je nama, da se dostojno pripravimo za proslavu ove jubilarne Sv. Godine, kako bismo i mi mogli biti dionicima mora milosti, kojim će Božansko Milosrđe tokom iduće godine obujmiti i natopiti one duše, koje se u pokori i poniznosti obrate Njemu, Dobrom Pastiru naših duša, beskrajnoj Ljubavi, koji ljubi i koji želi biti ljubljen.

KONGRESI U RIMU TOKOM SV. GODINE. — Tokom Sv. Godine održavat će se u Rimu veliki broj kongresa znanstvene, umjetničke, religijozne, kulturne i socijalne naravi, na kojima će sudjelovati najveći učenjaci, umjetnici, kulturni i socijalni javni radnici svijeta.

HODOČASNICI U VJEČNI GRAD. — U Rimu očekuju, da će tokom Sv. Godine posjetiti Vječni Grad 2,500.000 hodčasnika u skupinam i 300.000 hodočasnika, koji će doći posebno. Odbor za proslavu Sv. Godine postavio je 4 komisije, koje se bave raznim problemima u vezi dočeka, smještaja i prehrane ovih gostiju.

SVEČANE PAPINSKE MISE U SV. GODINI. — Tokom Sv. Godine Sv. Otac Papa će svakog mjeseca jedan put služiti papinsku sv. Misu u Bazilici Sv. Petra, tako, da će veliki broj hodočasnika moći biti prisutan velebnim ceremonijama papinske sv. Mise.

KARAKTER HODOČAŠĆA U VJEČNI GRAD. — Po izričitoj želji Sv. Oca hodočašća u Rim prilikom Sv. Godine moraju imati isključivo vjerski, pokornički značaj. Svaki pokušaj, da se hodočašću dade značaj razonode i zabave treba u začetku ukloniti. Po želji Sv. Oca treba omogućiti i najsiromašnijim slojevima pučanstva, da sudjeluju u ovim hodočašćima.

ARHEOLOŠKA ISKAPANJA U RIMU. U toku iskapanja, koja se već dulje vremena obavljaju u Rimu u neposrednoj blizini bazilike sv. Petra, otkriveni su važni arheološki ostaci starog grada Rima: jedna rimska cesta, ostaci jednog hrama, kao i zidovi iz vremena cara Nerona.

POLJSKA KRALJICA JADVIGA, koja je živjela u 14. stoljeću, predložena je od poljskog kardinala Sapiehe, nadbiskupa krakovskog, za beatifikacioni postupak. Grob kraljice Jadvige, koji se nalazi u krakovskoj katedrali, bit će otvoren i pregledan za tu svrhu.

100.000 KRUNICA izmolili su u crkvi sv. Franje u Melbournu tokom samog jednog dana australski katolici. Bilo je to prigodom proslave godišnjice prvog ukazanja Fatimske Gospe.

U BOSTONU (USA) oko 40.000 vjernika javno je molilo krunicu za vrijeme jedne vjerske svečanosti američkih katolika.

100 - GODIŠNJICA SVETKOVINE PRESVETE KRVI ISUSOVE. 10. kolovoza 1948 proslavljena je po cijelom katoličkom svijetu 100-godišnjica otkad je papa Pijo IX. odredio, da se svake prve nedjelje mjeseca srpnja svetkuje Predragocjena Krv Isusova. Bilo je to u vrijeme, kad se sv. Otac nalazio kao bjegunac u Gaeti kraj Napulja i kad su francuske trupe prodrle u Rim i oslobodile grad.

Prilikom 100-godišnjice ovog događaja sv. Otac Pijo XII. uputio je generalu reda Misionara Predragocjene Krvi prigodno pismo.

»KATHOLIKENTAG« proslavljen je u Beču od austrijskih katolika. Na proslavi bili su prisutni i neki članovi vlade.

MARIJINA GODINA slavi se ove godine na otoku Korzici. Bl. Djevica proglašena je već 1735. god. Kraljicom otoka.

PETER MAURIN (Moren), američki katolički pisac i konferansijer (javni predavač), umro je u 71 godini života. Petar Maurin rodom je Francuz, a došao je u Sjevernu Ameriku 1909. god. God. 1925. počeo je u New-Yorku organizirati katoličko radništvo, na čemu je radio sve do svoje smrti.

AKCIJU PROTIV NEMORALNE I SENZACIONALNE ŠTAMPE pokrenuli su brazilijanski katolici. Oni će preko štampe, kina i radija manifestirati protiv raspirivanja najnižih ljudskih strasti, koje nesavjesni špekulanti i izdavači zbog novčane zarade sve više prakticiraju u Braziliji.

NOVO IMENOVANI APOSTOLSKI DELEGAT ZA JAPAN Maksimilijan de Furstenberg, titularni biskup Palta, stigao je u Tokio.

REDOVNICI PRESVETOG SRCA spremaju svoj dolazak u Japan. General australske provincije doputovao je nedavno u Japan, da to pitanje konačno uredi.

U EKUADORU održan je drugi euharistijski kongres ekvadorskih katolika. Za vrijeme kongresa položen je temeljni kamen za spomen, posvećen Srcu Marijinu. Preko 30.000 malene djece primilo je istog dana prvu sv. Pričest.

Koga tražite?

Slavni češki slikar Führich naslikao je sliku i prozvao je: »Koga tražite?« Ova slika sastoji se iz četiri dijela, a prikazuje, kako čovječanstvo traži Isusa.

Prva slika: Jasna noć, puna zvijezda nad Betlehemom. Pastiri probuđeni od anđela žure se k Betlehemu. Iako su siromašni, ipak mu nose darove i traže — Isusa. Radost sjaji s njihovih lica i mi vidimo u njima želju: »O, da nam je što prije biti kod Isusa«.

Druga slika: Za tajanstvenom zvijezdom žure se iz dalekih krajeva na Istoku tri mudraca. Koliko su morali pridonijeti žrtava, koliko poteškoća svladati, ali ništa ih nije moglo spriječiti, da dođu do svog cilja: Naći Isusa!

Treća slika: I opet traže Isusa. Ali kako strašno! Herodovi vojnici u Betlehemu i okolici ubijaju djecu. Traže Isusa, ne da Mu se poklone, nego da Ga ubiju.

Četvrta slika: Tamna noć vlada nad svetim gradom Jeruzalemom i u ovoj noći na čelu čete žuri se netko, da nađe Isusa — Juda! Zloba mu gori u oku, kao izraz duše, koja je propala. On traži Isusa, da ga izda! Traži Ga, da omogući najstrašnije zlo, koje je ikada bilo učinjeno.

Ovo, što je na slici prikazao slikar-vjernik, to je tragedija ukupnog čovječanstva, to je nešto što činimo i što ćemo činiti u životu mi svi. Svakom mišlju, svakom riječju i svakim djelom tražit ćemo Isusa. Da Mu se klanjamo i da Ga priznajemo kao našega Gospodina i najvećeg zakonodavca, kako su Ga tražili betlehemski pastiri i mudraci. Ili da Ga grdimo, izdajemo, progonimo i vrijeđamo grijehom.

Treba da se odlučimo, kako ćemo ići za Isusom, kao pastiri i mudraci ili kao Herod i Juda. Ispravna odluka učinit će nas sretnima.

Tražimo Isusa i idimo za Njim. On će biti najboljim ocem na nepoznatom putovanju našeg života. I s Njime ne ćemo zalutati, jer je On Put, Istina i Život.

PRIMANJE U NADBISKUPSKO BOGOSLOVSKO SJEMENIŠTE

Kandidati koji žele stupiti u Nadbisk. bogoslovsko sjemenište, neka se obrate na Rektorat sjemeništa, Zagreb, Kaptol br. 29, gdje će dobiti sve potrebne upute.

U sjemenište se primaju prvenstveno abiturijenti gimnazija i drugih srednjih škola, koji se žele posvetiti svećeničkom zvanju.

SVEĆENIČKO REĐENJE

U nedjelju, 7. srpnja o. g., zaređena su za svećenike u crkvi Male Braće u Dubrovniku tri bogoslova franjevačke provincije sv. Jeronima: o. Gracija Bajt iz Vrha na o. Krku, o. Eduard Hrabar iz Trogira i o. Dominik Šulina iz Vrbnika. — Sretni mladomisnici imadu prve sv. mise: o Bajt na Košljunu, o. Šulina u Vrbniku.

O. Eduard Hrabar odslužio je prvu sv. Misu u nedjelju, 17. srpnja, u franjevačkoj crkvi na Poljudu (Split). Prigodnu propovjed je izrekao franjevački provincijal o. Petar Vlašić. Sv. Misi su prisustvovali mladomisnikovi roditelji i rodbina iz Trogira i mnogobrojni narod. — Naše srdačne čestitke mladomisnicima!

U LOS ANGELESU (USA) održana je tokom mjeseca lipnja konferencija za katolička kazališta.

POČASNI DOKTORAT sveučilišta u Quebecu u Kanadi dobio je nadbiskup Rimonski, mgr. George Couchesne.

SVETO PISMO NA POLJSKOM JEZIKU. — Ovih dana je u Poljskoj izašao iz štampe prevod sv. Pisma oč. Dr. E. Gabrowskog. Naklada iznosi 50.000 primjeraka.

ZAVOD ZA ZAKAŠNJENA SVEĆENIČKA ZVANJA. — Odlukom crkvenih vlasti otvoren je u Benediktinskoj opatiji u Lambachu (Australija) zavod za mladiće sa zakašnjelim svećeničkim zvanjem. U zavod se primaju samo oni, koji su navršili 17 godina i nisu pohađali srednje škole. Školovanje u zavodu traje 10 godina.

Vlasnik i izdavač: Hrvatsko Književno Društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. — Uređuje i za list odgovara: Dr. Pavao Lončar, kanonik, Zagreb, Kaptol 14. — Tisak »Štamparije novina« Zagreb, Masarykova ul. 28a. — Broj čekovnog računa uprave lista: 4—966931. Pretplata iznosi: godišnje 50.— Din; polugodišnje 25.— Din; tromjesečno 12.50 Din; pojedini broj 2.— Din. — Adresa uprave: Trg Kralja Tomislava 21.